

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK :
Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.
PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.
Postatakarékpénztári csekk száma : 52.666.

FELELŐS SZERKESZTŐ :
Dr. CSICSÉLY MIHÁLY

FELELŐS KIADÓ :
MÜLLER KÁROLY

SZERKESZTŐSÉG :
III. ker. Kossuth-tér 147. Telefon :
KIADÓHIVATAL :
I. ker. Deák F.-u. 13. Telefon : 109.

Választások előtt

Talán soha nem volt ilyen túlfűtött a közhangulat s ritkán ennyi izgalom a képviselőválasztás előtt, mint manapság.

Ha ezt az egész választási előcsatározást specialisan szarvasi vonatkozásban figyeljük, korán rájövünk arra, hogy ebben a kerületben a harc nemcsak tárgyi (elvi) hanem alanyi (személyi) momentumok körül is mozog.

Egy felől a régi politikai iskolák hívei próbálják viszszaeszközölni elvesztett hitelüket a népnél és akadályt gördíteni útjába, ugyanakkor bármilyen eszközzel is annak a feltörő népi politikának, a Magyar Élet Pártjának, mely zászlajára az új magyar élet jelszavát, céljait a szebb, jobb, boldogabb, nagsugarasabb magyar jövő kimunkálásának eredményes keresztülvitelét tűzte ki s amelynek győzelme végeredményben e régi iskolák sorsának a megpecsételését is jelenti.

Ennél azonban sokkal élesebb, kiméletlenebb, körmonfontabb a személyi harc. A tűnő koreszmék levitézlett csahosai még egyszer megkísérik a lehetetlent s igéretekben dús beszédekkel tovább próbálják mótélezni annak a választó polgárságnak a lelkét, mely pedig torkig van már az ósdi eszmék elcsépelet választási trükkök és emberekkel s új gondolatok, új harcosok után vágyik. Olyanok után, akik a Mép célkitűzéseit, programját helyi tartalommal megtölteni s a zászlót, mely alá mindenki oly lelkesen, tele szívvel és töretlen bizalommal siet, diadalra is vinni képesek legyenek.

Milyen szerencsésnek látszik ebből a szempontból a szűkebb haza, Szarvasnak a

polgársága, amely már hetekkel ezelőtt a személyi kérdést is eldöntötte lelkében. Mert talált egy embert, kinek egész eddigi élete és működése az igazság lázas, nyugtalan keresésében és mérlegelésében állott, talpig férfit, szarvasit, aki vér a vérünkben, szenvedés a szenvedésünkben, verejték a verejtékünkben, akinek a lelke

harmonikusan egy velünk s szívének minden dobbanása, édes magyar hazánkért való. Lángoló, örökkön nyugtalan hazafit, akinek szíve-lelke talán Volhinia havas bércei, vagy Saint Michele rideg köregetepei, a világháború ezernyi jajja, türe és szenvedése között érlelődött melegen, izzón, gazdagon, színtől magyarrá.

Az ördög minden poklával összeszövetkezett töredék-maradék pártok felett azért győz majd biztosan a Mép, mert céljai őszinték, nyíltak s mért őszinte, nyílt, népszerű az ember is, dr. vitéz Zerinváry Szilárd szeméjében, aki elsőnek emelte magasba a magyar élet mozgalmának ma már büszkén lengő lobogóját.

Dr. vitéz Zerinváry Szilárd szarvasi kir. járásbíró hivatalos jelölése

A budapesti Kis Újság című lapban a múlt héten egy közlemény jelent meg, amely szerint a szarvasi választókerületben dr. vitéz Bodroghközy Zoltán miniszterelnökségi osztályta-

nácsos lesz a hivatalos jelölt.

Értesülésünk szerint a fenti hír minden alapot nélkülöz és nem felel meg a valóságnak.

A tényleges helyzetre

vonatkozólag annyit közölhetünk, hogy a szarvasi választókerületben a közhangulat kívánságának megfelelően dr. vitéz Zerinváry Szilárd hivatalos jelölése biztosra vehető.

EGY ZÁSZLÓ ALATT

A néhai osztrák uralom világában, az akkori kormányok elnyomó és németesítő politikájával szemben a magyarság úgyszólván teljes egészében egységesen szembehelyezkedett és ellenzékbe tömörülve próbált a makacs kormányokból jogokat, reformokat kicsikarni.

Az akkori világban a haladást és a nemzeti reformokat nem a hivatalos kormány, hanem az ellenzék képviselte. A nemzeti reformok híveit ezért nem elégitette ki a kormány programja, elkecseregett küzdelembe keveredtek és igen sokszor győzelmesen kerültek ki az elkecseregett politikai mérkőzésekből.

Ellenzékinek, 48 asnak lenni majdnem egyet jelentett a hazafiúság fogalmával.

Ez „akkor” volt...

Ma a helyzet merőben megváltozott. Akkoriban az ellenzék sürgette a reformokat, ma az ellenzék gátolja és a kormány maga sürgeti.

Minden ujságot olvasó ember ismeri a kormány elnökének gróf Teleky Pálnak terveit, elgondolásait, illetve készülő reformjait. Ő az, aki belémert nyúl a darázsfészekbe és egészséges radikálizmussal megakadályozni a nem kívánatos elemek további gazdasági túlsúlyba jutását és nemzetietlenítő tevékenységét. És mit látunk? Az ellenzék kórusban kiabál ellene és olyan fél megoldásokat ajánlgat, amely végeredményében úgyszólván mindent a régi mivoltában hagyna meg...

A kormány hozzá akar nyúl a nagybirtokokhoz, mert látja, hogy igazságtalan helyzet az, ha egyik részen tíz és tizezerholdas birtokokon él és uralkodik egy ember, addig a másik oldalon tíz lélek él egy holdon. Több helyen az egyes országok egyes egy összefüggő nagybirtok rendszert képeznek; a zsúfolt, kicsiny határú, kevés életlehetőséggel rendelkező falvakban pedig dühöng

az egyke, kivész a magyar.

A kormány elnöke mind ezt jól látja. Hogy az országot a biztos pusztulásból kivezesse, új zászlót bontott: a Magyar Élet zászlaját, hogy ezen zászló alá gyülekezzen minden magyar, akit hazájának feltő gondja aggaszt, aki szívén viseli az ország igaz boldogságát, akinek fontosabb az ország egyetemes érdeke, mint az ő egyéni kicsinyes érdekei.

A mai időben a külpolitikai helyzet feszültségében a haza ellen való vétkek, ha valaki a nemzet egységét nem munkálja, még nagyobb bűn, ha ellene dolgozik. Ezért fontos, hogy minden helyesen gondolkodó polgára a hazának egy emberként álljon azon kormányelnök háta mögé, akit ma a magyar nemzetet külföldön képviseli és aki idebenn az országban olyan életbevágóan fontos reformokat sürget: hogy azután az nemzet többségére támaszkodva elsöpörjön az újtájból minden nem-

zetrontó és hátráltató tevékenységet, amely ma a nemzeti haladás útjába merészel állni.

Mert a nemzetrontás ideje lejárt! Az antiszociális berendezkedést sürgősen fel kell számolni. A liberális, szabadkőműves áldemokrábiák világa is leűnt. Az egységes nemzeti összefogásra égető nagy szükség van.

Készséggel megengedjük, hogy akadnak még tisztességes pártok, melyek szintén a nemzet javát akarják. Ámde a mai világban ez meg nem engedhető luxus, fényezés! Ma már nem elég, ha egy egy párt a kormányt „támogatja.” Ha már támogatja, mindjárt miért nem is lép abba? Itt egység, tömör valóság, egységes akarat szükséges, olyan amely Német és Olaszországot oly erőssé és oly hatalmassá tette! Vigyázzunk, hogy a személyi tekintetek túlfontoskodó mérlegelésénél el ne tévesszük ezt a főcélzt az ország egyetemes érdekeit.

Hazafias, igaz meggyőződésből — minden kényszer nélkül — valljuk, hogy a kormány által képviselt program ma az egyedüli reális valóság, amely biztosíthatja az ország további egészséges fejlődését, ezzel kapcsolatban a Magyar Élet Pártja az a keret, amelyben minden polgár kizárólag a haza (és nem a vezér vagy osztály) javára érvényesítheti honpolgári jogait.

Az itatás, a vacsoráztatás, a szivarok és a voksok potom áron való vásárlásának ideje lejárt. Méltatlan egy kormányzathoz, ha ilyeneket igénybe vett. A mostani kormány mindezeket száműzte fegyvertárából. De amilyen méltatlan ez odafent, éppolyan méltatlan ez lent a polgárságnál, mert a politikai éretlenség és felelőtlenség legsúlyosabbik bizonyítéka az, ha valakinél nem a meggyőződés, a haza java a fő, hanem csak a saját zsebe, valamilyen érdeke, vagy osztályának uralmi célja.

Nem akarunk terrorizálni, nem akarunk senkit hajánál fogva a pártba behuzni.

De miután az ország jövőjéről van itt szó, — apellálunk a polgárok jó-

zan, elfogulatlan és egyes-egyedül a nemzet boldogulását célzó meggyőződésére és kérjük: legyünk egyek és együtt az egy zászló alatt.

Adjuk meg hát, előlegezzük a bizalmunkat annak a gerinces férfiúnak, aki most a kormány rúdjánál ül, mert jegyezzük meg, hogy ha a nemzet egységesen mögéje áll, — egész biztosan és ma adéktalanul végrehajtja a várvavárt reformokat és az egységes nemzet átütő erejű győzelmeket arathat a külpolitikai életben is.

Félre hát a kicsinyes, egyéni érdekekkel, sőt félre a rokon kötelekekkel és baráti kapcsolatokkal is, ha az ország sorsáról van szó. A „csak azért is” pártoskodó hang némuljon el kerületünkben és maradjon abba minden ellenzékiesdijátszó próbálkozás.

Hisszük, hogy a józan ítélő polgártársak megtudják érteni a nagy nemzeti összefogás nagy horderejű gondolatát és nem hallgatnak elsősorban a felelőtlen megtévesztő demagógiára, (ahol a „vezér” és a „benfentesek” pozíciója és zsebe a legfontosabb „nemzeti érdek”), de nem hallgatnak azokra sem, akik bár tiszta eszközökkel és tiszteleltreméltó programmal, de mégsem a magyar élet pártján belül akarják munkálni az ország javát — és így károsan megbontják a nemzet egységét, hanem kizárólag azokra hallgatnak, akik a nagy nemzeti összefogás jegyében szólnak és hívnak bennünket az egy zászló alá, az ország harmadik alapításának nagy munkájára.

Muhi pusztá, Mohács, Trianon — ez a három gyászos hely eléggé bizonyítja a nemzeti egység hiányának következményeit.

E sorsdöntő napokban félre, kell tennünk a régi, átkos széthuzást, és egy emberként kell állanunk a nemzeti haladás hivatalos tényezői mögé.

Kísérletezésre nincs idő, annak nincs most semmi helye!

Fel hát a küzdelemre! Tiszta kézzel, bátor lélekkel, egy zászló: a Magyar Élet zászlaja alatt!

Megjegyzések a kubikos kérdéshez

Irtá: Takátsy Sándor okl. mérnök,
a Körös—Tisza — marosi ármentesítő és belvízszabályozó társulat szakaszfőmérnöke

Az 1939 február 19—20-án megtartott kubikoskongresszus a kubikos kérdést minden vonatkozásban megtárgyalta. A tárgyalás eredményeképpen határozatokat hozott s azokat a Nemzeti Munkaközpont útján az összkormányhoz terjesztette fel.

Legjelentősebb kérdések a szakmai iparra való átalakítás, a munkabérek és munkaidő megállapítása s a kubikosok szociális védelme voltak.

A szakmai iparrá való minősítés teljesen jogos kívánság akkor, amikor a kubikosok munkája különleges munkaképességet, rátermettséget, szakképzettséget, felkészültséget kíván, jogos pedig különösen azért, mert a nem kellő felkészültséggel rendelkező munkások, — csoportosan teljesített munkáról lévén szó, — túlterhelik a szakmunkában jártasokat s amellet csekély teljesítményük folytán lerontják a szakmunkások teljesítményét. Feltétlenül a munkás és munkaadó érdekét szolgálja a szakmai iparra való minősítés, mert ezáltal a munkás több keresethez, a munkaadó jobb munkához jut s általában kevesebb nézeteltérésre lesz a l k a l o m. Megállapítható az utóbbi évek folyamán végrehajtott kubikos munkáknál, ahol válogatás nélkül mindenki jelentkezett munkára s ahol a hatóságok jelölték ki a munkásokat, hogy az egyik javarészt nem kubikosokból álló banda egyenkénti 2 m³ teljesítménye mellett a másik kubikosokból álló banda egyenkénti teljesítménye a 4—5 m³-t is elérte. Milyen veszteség tehát az a jobb munkásra, aki a nem szakmunkásokból álló csoportban dolgozva 4—5 m³ teljesítménye után a csoportos teljesítmény alapján 2 m³ után nyer fizetést, vagy menyire rontja a munkát az, ha a szakmunkás erőszakosan lerontja teljesítményét a nem képzett munkáshoz, hogy a munkatelsítményben ne legyen különbség s a tehervállalás arányos legyen az egész bandában. Azt hiszem a szakmai iparra való minősítés különös nehézséggel nem járna, de feltétlen mindkét oldalról előnyöket jelentene,

így mielőbb megoldandó volna.

Évi hat hónap a kubikos munkaideje

Sokkal nehezebb a bérkérdés és a munkaidő kérdése. Nehéz a kérdés, mert itt látszólag a munkás és munkaadó szemben állanak egymással. Én magam, aki munkaadó megbízottjaként vettem részt mindig a kubikos munkában, azonban soha nyereszkező munkaadót nem szolgáltam, azon vélemény és meggyőződésben élek, hogy a munkás és munkaadó között az ellentét csak látszólagos, a bér és munkaidő kérdésében éppen azért minden gátlás és fenntartás nélkül őszintén akarok a kérdéssel foglalkozni. Meg kell keresni a közös megnyugtató megoldást s nem szabad egyik oldalról sem a vélt jogos kívánságok erőltetésével a kérdést összezavarni, a két réteget szembeállítani, mert az az élet rendje szerint mindkettőre káros lehet csak.

Elsősorban megállapítható az, hogy a kubikos munka idénymunka, ami csak az év bizonyos időszakában folytatható, először magáért az időjárási viszonyok miatt, másodsor a közös gazdasági érdek miatt.

Az időjárási viszonyok a március—októberi időszakot jelölik ki.

A gazdasági érdek, amit jelentőséggel közös érdeknek neveztem meg, a július—augusztus hónapokat szakítja ki ezen időszakból az aratás és cséplési munkák szükséglete folytán. Véleményem szerint kivétendő ezen hónapok a számításba vehető munkaidőből, mert a lecsökkent munkaalalmak miatt nem dobhatja el magát a kubikos sem a lehetőséget, hogy ezen idő alatt a kubikos teljesítményének teljesen megfelelő keresettel a téli élelmezéshez szükséges kenyerét meg ne kereshesse, másrésről nemzetgazdasági érdek a termények mielőbbi zavartalan betakarítása.

Hat hónap tehát a kubikos munkaideje, ezalatt az idő alatt kell megkeresnie a nyári hónapokban beszerezhető kenyérmagon kívül a teljes szükségletét s jó viszo-

Hirdessen lapunkban!

nyok között az öregségére biztosítandó kis családi házacska költségeit.

Természetesen a hat hónap az ünnepnapok és kényszer szünnapok leszámításával veendő tekintetbe.

Azt hiszem világosan áll előttünk az: a kubikos munkáideje az évi hat hónapot csak kivételesen haladja meg.

Maga ez a tény, úgy vélem már, mint egy alap és ha úgy nevezem egy kényszerítő körülmény vagy adott ság a munkaidő és munkabér megállapításánál.

Az Alföld munkaviszonyai

Szerény véleményem szerint, de a jól felfogott kubikos s az országos érdek is lehetetlenné teszi a kubikos munkában a 8 órai munkaidőt. A 8 órai munka idő feltétlen helyes és megkívánható az 52 hétre terjedő, tehát teljes éven át tartó munkára, de nem tartható fenn a féleven, 26 héten át teljesíthető kubikmunkánál, mert ha kimondjuk azt az elvet, hogy minden ember e szegény hazában csak annyi értékű, s annyi kenyeret érdemel, mint amennyi munkát teljesít s amennyi munkával szolgálja a közösséget s nemzetét, világos, hogy a 26 hétig tartó munka 8 órai munkaidővel nem kívánhat annyi kenyeret, mint az 52 hétig 8 órán át tartó munka.

A másik tény azonban az, hogy bizonyos kisebb mellékkeresetektől eltekintve, a kubikos szakmunkásnak 26 hét alatt kell megkeresnie az évi szükségletet, ha tehát a mérnöki s mondhatnám a kubikos reális gondolatfolyamatot viszem tovább, világossá lesz, hogy a 26 hétig tartó munka alatt a munkaidő nem lehet 8 óra, hanem annál feltétlen több.

Több kell, hogy legyen mint 8 óra, azt az előbbi fejtegetés világosan diktálja, hogy több lehet, azt az Alföld helyzete biztosítja. A kubikos munka ideje alatt nagyrészt a nappal 16 óra és az éjjel 8 óra. A 8 órai nyugodt pihenés feltétlen elég a szervezetnek, a 16 óra pedig az étkezési időket s a nagy forróság alatt a déli pihenőket leszámítva átlagban napi 12-13 óra munkaidőt tesz lehetővé, de ehhez is van szokva az alföldi magyar nép, ezt is dolgozza ki magát: akkor is, ha 8 órai munkaidőt kényszerít rá a szakszervezet, vagy a rosszul értelmezett munkáskérdés: mert

szemem előtt folyt le s igazolni tudom azt, hogy az a kubikosmunkás, aki az utóbbi években elterjedt 8 órai munkaidővel dolgozott, a munkát a nyári délutáni napsütésben abbahagyva, órákon át rugta a bőrből vagy rongyból összetakolt labdát s kereste a módot testi ereje s az Isten áldotta gyönyörű alkonyat fogyasztására. Úgy vélem, világos ezek után, hogy a 26 heti munkaidő, az Alföld éghajlata, a magyar ember szervezeti adottsága s munkakészsége kényszere alatt a 8 órai munkaidő feltétlen elvetendő s helyette az adottságoknak s a munka céljának megfelelő s a kubikos megélhetését biztosító szabad munkaidő fogadandó el.

Ezekután a 8 órai munkaidő kívánság alkotóiból egyet feltétlen elfogadandónak tartok, ez pedig az: a kubikos munkabére feltétlen akként állapítandó meg, hogy 8 órai munkaidő alatt egynapi elfogadható, 52 hétre számított napi kereset biztosítható legyen s a 8 órán túl teljesített munka keresete már a meg nem dolgozható hetek megélhetését szolgálhassa.

Példával is meg kívánom ezt világítani: Ha a kubikos 8 órával számított kereset minimuma legalább 4 pengő kell hogy legyen, úgy a napi keresete 13 óra esetén legalább 6,5 pengő legyen. Lényeg tehát az, hogy a kereseti egységár a 8 órai munkaidővel legyen megállapítható, s a több munka a több keresetet biztosítja. Azt hiszem, itt már egyezik az érdek a munkásnál és a munkaadónál. Ha így a munkaidőkérdést sikerült azt hiszem szabad idővel, de a fenti kööttséggel megállapítani, jöhet a sor a másik nehéz kérdésre: magára a bérre.

A kubikosgyűlésen jelen voltam s ott hallottam az órabért említeni. Azt hiszem, mind az igazi kubikos, mind az igazi munkaadó megborzong a szótól: „kubikos órabér”. Teljes ellentétben van ez magával a kubikos munka fogalmával. A kubikos munka az adottság kihasználásával a szervezet megerősítése nélkül (a jó kubikos békében a munka alatt feljavult) az adott körülmények kihasználásával a lehető legnagyobb teljesítményen át a legnagyobb kereset biztosítása minden gátló körülmény kihasználásával. Az órabér a

jó munkás részére teher, a rossz munkás részére főnyeremény, ugyanígy van ez a munkaadónál is, a rossz munkaadó kiveszi a munkás zsirját az órabérrel, a jó, emberséges munkaadó esetleg áldozata lehet egy rosszul megválasztott munkáscsoportnak. Ha az igazságot keressük, itt is közös az érdek, megfelelő ár mellett lehető nagy teljesítmény, elérhető maximális kereset.

Előttem nem kétséges, de azt hiszem, a munkaadó, s a vérbeli kubikos előtt sem, hogy a munkadij csak is a köbméterenkénti vagy folyóméterenkénti, szóval az egységek szerinti egységár lehet. A helyesen megállapított és megtartott egységár módot nyújt a nagyobb munkakészségre, a több keresetre, itt is közös tehát az érdek.

Hangsúlyozom, a helyesen tehát a 8 órai munkaidő alapján megállapított s tovább nem változtatható egységár az egyedüli elfogadható bérrendszer. Azért hangsúlyozom, hogy nem csökkenthető, mert az utóbbi években magam is tapasztaltam azt, hogy egyes munkaadók, megsokalva a kubikos keresetét, az egységárat csökkentették s amikor munkauzsorát hajtottak végre, gondolkodóba ejtették a kubikost, aki aztán, nagyon helyesen, lecsökkentette a munkateljesítményt, mert ugyanis bizonyos napikeresetet állapítottak meg. Ezt a hibát főleg az inségmunka hozta magával, de nagy igyekezettel vették át a vállalkozók, sőt erkölcsi testületek megbíztai is.

A minimális kereset

Természetesen ezen rendszer kevés munkateljesítményre, kis keresetre s kétoldali elégedetlenségre s örökös vitára adott okot, amelyekből mégiscsak mindketten rosszul jöttek ki, a munkás is, a munkaadó is. Ha már világosan áll előttünk az, hogy

1. a kubikos munkaidő csak szabad munkaidő lehet,

2. csak egységár fogadható el kiindulásnak s a kettő alapján az egységár az 52 hétnek megfelelő 8 órai munkaidő alapján megállapított minimális keresetnek tekintetbevételevel állapítható meg, lehet beszélni a kubikos tényleges keresetének szükséglete s ezzel annak minimumként való megállapításáról. A tényezők, amik ez megállapít-

hatják és befolyásolhatják (minimális kereset)

a kubikos életszükséglete, munkateljesítménye, az ország s ezzel a munkaadók gazdasági helyzete.

1. A kubikos életszükséglete, magának és családjának évi megélhetése, ruházkodása, a jövőről való gondoskodása. Ezek a tényezők a mennyiség és minőség kérdésén felül a gazdasági és ár helyzet függvényei, tehát időszakonként, nagyobb változások idején, feltétlenül újból állapítandók meg.

2. A kubikos munka teljesítménye. Itt röviden szeretnék ama nagyon sokat emlegetett és majdnem uralkodó elvnek elfogadott családi bér kérdésére kitérni.

Feltétlen helyesnek tartom azt, hogy az egységár bizonyos családi kereseti minimum megállapításával történjék, de a kereset feltétlen a munkateljesítménynek függvénye legyen, mert amennyire igaz, hogy mindenkinek meg kell élnie az országban munkája után, nem feltétlen fenntartandó az az elv, hogy bárki is családja után élhessen meg. Nagyon kell tehát vigyázni arra, hogy a kereset elsősorban a munkához legyen szabva s a többi követelmény csak kiigazító tényezőként szerepelhessen. Helyes és feltétlen biztosítandó a családvédelem, de csak addig, míg a családvédelem a munka rovására nem történik. Nehéz az igaz szót kimondani, de úgy érzem, ezt is meg kellett mondanom.

3. Belejártszik a munkabér kérdésébe az ország s ezzel a munkaadók gazdasági helyzete. Jobb gazdasági konjunktúra esetén a munkabér is feltétlen emelendő, de rossz gazdasági helyzet esetében a munkás érdeke is, ha talán kisebb, de adható munkabérek mellett egyáltalán folyik a munka, mintha a tulkövetelések miatt a munkaadó kényszerül a munkát leállítani.

Fentiek előadása után szó lehetne még a végső konklúzió, a tényleges 8 órai családbér minimum összegéről, de azt csak egy, a tényleges munkahelyre kiterjesztett környezettanulmány után lehetne helyesen és jól megállapítani, így nem nem akarok e téren pozitív megállapítást tenni.

Megjelent „A Műszaki Világ” című folyóiratban.

**Hirdetéseink
eredményesek**

HIREK

Istentiszteletek.

A szarvasi ág. hitv. ev. őtemplomban vasárnap délelőtt 8 órakor tót, d. u. 6 órakor magyar, az újtemplomban 9 órakor magyar istentisztelet tartatik.

Istentiszteletek sorrendje a kat. templomban Vasárnap 8 ó. csendes mise, 9 ó. diákmise, 10 ó. szentbeszéd, nagymise. D. u. 4 ó. litánia. Köznapokon reggeli mise egynegyed 8 órakor.

Szarvason református istentisztelet tartanak vasárnap d. e. 10 órától az Árvaház dísztermében. Kondoroson minden hónap második vasárnapján délután 2 órakor van istentisztelet a községi iskolában.

— **Eljegyzés.** Biki Nagy Irénke, vitéz Biki Nagy Imre leányát husvét másodnapján eljegyezte dr. Török Gábor békési ügyvéd.

— **Püspökválasztás.** Nyiregyházaról jelentik: A tiszai evang. egyházkerület — a Domjan Elek halálával megüresedett püspöki székbe — egyhangulag Turóczy Zoltán volt győri lelkészt választotta meg püspökéül. A testestől-lelkéstől Krisztust valóban szolgáló „pap” ezen kitérítését „örömmel vesszük tudomásul, hiszen Turóczy Zoltánnak Szarvason is sok tisztelője, jó ismerőse van és több ízben megfordult Szarvason.

— **Áthelyezés.** Karcsai János szarvasi Máv. állomásfőnököt feletteshatósága további szolgálatra a szegedi üzletvezetőséghez helyezte át. Helyébe dr. Bényei Sándor pusztapói állomásfőnököt helyezték Szarvasra.

— **Dr. Bacsoni Barna** az O. T. B. A. gyulai kerületének főorvosa, hivatalos órát Gyulán Árpád 5 sz. alatt, hétköznap d. e. 8—11-ig tartja.

Mécs László est május 2. án.

— **Szülei értekezlet.** A gimnázium tanári kara április 30-án, vasárnap délután 3 órától a gimn. tanári szobájában a gimn. VII. és VII. osztályába járó tanulók szüleiével együttesen fog szülei értekezletet tartani. Ez értekezletre az érdekelt tisztelt szülőket ezúton is meghívja a gimn. igazgatója.

— **Műkedvelő előadás.** A Szarvasi Dalkar — mint azt már múlt lapszámunkban is jeleztük Pünkösdi hétfőjén műkedvelő előadást rendez. Színpadra kerül ez alkalommal a „Rang és mód” című vígjáték. Az előadás előkészületei már nagyban folynak és a legnagyobb sikerreményében biztatnak.

A Magyar Élet Pártjának szervezkedése Kondoroson

A Magyar Élet Pártja Kondoroson is gyors és eredményes szervezkedésbe kezdett. Egymást érik a népesebbnél népesebb értekezletek, amelyeket azonban nem az agitátorok ügyeskedése, hanem egyedül a nép lelkesedése hoz össze. A napról napra erősödő párt mult hét szombatján is ülést tartott Sziráczy Sándor elnöke alatt. Az ülésen megjelent vármegyénk közszeretben álló főispánja vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla dr. is. A népes értekezlet többek között foglalkozott

a képviselő jelöltség kérdésével is és egyhangulag elhatározta, hogy a gyomai kerület képviselőjévé Horváth Géza ny. ezredes, a Mécsekésvármegyei főtitkárát öhajítja megválasztani, mely elhatározásáról a kerülethez tartozó többi község vezetőit is értesíti.

A jelölés, ill. az elkövetkező idők képviselője személyének a népszerű Horváth Gézában való kijelölése a község polgársága körében igen lelkes fogadtatásra talált.

— **Killállítás.** A Mécsekör sütőtanfolyam 29. szombaton délután kiállítás keretében végződik, mely az ipartestület nagytermében megtekinthető. Felsorakozva láthatjuk itt a szakácművészet gyönyörű készítményeit, melyek Várnagy Miklósné vezetésével 60 hallgató szorgos kezének munkáját dicséri. A tanfolyam bekezdése után a hallgatók szombat délután 5 órától éjfélig tartó teaestélyt rendeznek, melyen süteményt, mézet sorsolnak ki. Mindenkit szeretettel hív és vár a Rendezőség.

— **Megállapították a kamilla beváltási árát.** A Gyógynövénykísérleti állomás a székfűvirág (kamilla) legkisebb beváltási árát a következőkben állapította meg: székfűvirág fésűvel szedett, egészséges, kifejtett fejű, gaz, szár és idegen növényi részekről mentes, legfeljebb 1 cm. hosszú szárral szedett egészséges áru nyersen 30 fillér kg.-ként. Ezek az árak nem fix átvételt, hanem csupán a legkisebb beváltási árak, melyeknél kevesebbet

a beváltó a gyűjtőnek, illetve a termelőnek nem fizethet.

— **Táncmulatság Békésszentandrásán.** A békésszentandrasi Kisgazdák egyrészre f. évi május hó 7-én, jövő vasárnap a Kisgazdák összes termeiben táncmulatságot rendez. A bál iránt igen élénk érdeklődés nyilvánul meg.

Mécs László est május 2. án.

— **A békésszentandrasi születési anyakönyvbe 1939. áprilisában a következők jegyeztettek be:** Születtek Bagi Lajos és Hali Veronika fia Ant. I., Halász József és Snajder Mária leánya Anna, Szin János és Szvetkovics Erzsébet fia János, Balla Pál és Gyömrei Mária leánya Mária, Pálkás Ferenc és Maróthy Julianna fia Csaba, Fazekas János és G. Szabó Cecília leánya Mária. — **Házasságot kötöttek:** Szopka Pál és Tebay Margit, Szénási Ferenc és Patkós Gizella, Fekete Pál és Szalai Emerencia, Mészáros Pál és Csipai Ilona. — **Elhaltak:** Bozóki András 79

éves, Csabai Imréné Nagy Viktória 50 éves, Lóránt Eleonóra 22 éves, Nándori Györgyné Mácsár Margit 70 éves, Mosonyi Emilia 18 hónapos, Lázár Mária 5 hónapos, Nyilas Ferenc 55 éves, Nagy Veronika 15 hónapos, Frauenhoffer Mária 60 éves korukban.

Mécs László est május 2. án.

— **Műsoros-est a Levente Otthonban.** A szarvasi Levente Egyesület zenekari csoportja f. évi április hó 30-án, vasárnap este 8 órai kezdettel műsoros estét rendez a Levente Otthonban. Az est műsorán szavallatok, zeneszámok, szindarabok szerepelnek, amelyek bizonyára nagy tetszést fognak kiváltani és egy kellemes estét fognak jelenteni az azon megjelenteknek.

— **Tanítói közgyűlés.** A Békésvármegyei Általános Tanítóegyesület szarvasi járásköre f. hó 29-én d. e. fél 10 órakor a Kossuth-téri ev. iskola dísztermében évi közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. A jegyzőkönyv hitelesítése. 3. Honvédelem címen Zima Pál szarvasi ev. tanító tart gyakorlati tanítást. 4. Milyen legyen az igazi tanyai iskola? Értekezés: tartja Pataki István községi tanító. 5. Pénztári jelentés. 6. Indítványok. 7. Zárszó. A közgyűlés után közehéd lesz. A sokat ígérő gyűlésen érdeklődő vendégek is részt vehetnek.

ad. 1733—1939. ikt. sz.

A szarvasi járás főszolgabírájától.

Legkisebb munkabérek a szarvasi járásban.

A szarvasi járási mezőgazdasági munkabérmegállapító bizottság a legkisebb munkabéreket ez évre a következőképpen állapította meg:

Hónap	Férfi	Nő	Gyermek
Május	2.60	1.95	1.30
Június	3.00	2.25	1.50
Július	3.00	2.25	1.50
Augusztus	2.60	1.95	1.30
Szeptemb.	2.00	1.80	1.00
Október	1.80	1.35	0.90
November	1.60	1.20	0.80
December	1.50	1.10	0.75

Szarvas, 1939 évi április 23.

Dr. UGRIN sk.
főszolgabíró.

Zöld hitelt folyósít
a Szarvasi Takarékpénztár,
mint a Futura főbizományposa

Olcsó kerékpárok!

Gyermekkocsik, mechanikai javítások, villanyszerelés — a legújabb típusú rádiók: Sztrehovszky Márton

villamossági és mechanikai szaküzletében.

Szarvas.

Piac-tér.

Széljegyzetek

Razzia

Ezt a szót is ritkán hallottuk eddig nálunk, különösen helyi vonatkozásban. Most azután egyszer szemtől szembe láthattuk és megtapasztaltuk, minő csodabogara ez a razzia a jó Istennek. Nem is olyan veszedelmes: egy pár csendőr az utcákon, aki szóbaelegyednek a járőrelőkel s egy és más dologra nézve kikérdezzék őket. Semmi több egyelőre. Persze annak, kinek szénája teljesen rendbe van, nincs mitől tartania ezután sem, annál inkább azonban annak, akinek valami a lelkén száradt, vagy rejtegetni valója van a tarsoljában.

Igy történt ez kedden is. „Merővéletlen” azután hogy egy pár galicia beszivárgó, vagy némethonból átmene-kült „ártatlan izraelita” is hűrőgre került. És furcsa, hogy olyan egyéneknek tartózkodtukban, akik pedig a legmellreverősebben szidták azokat az undok kazárokat, pólisiakat, akik az itthoni, teljesen asszimilált zsidók renoméját olyannyira megrontották, eddig is.

Egyre nagyon jó volt ez a keddi razzia. Teljes leplezetlenségében megvilágította itt is ennek a fajtnak az igazi arculatát, képét, lelkületét és gondolkodás módját, s fellebbentette, hacsak pillanatnyilag a fátylat, mely a dacos magyar hazafiság, tűrő alázat, áldozatos mártíromság oly sokat hangoztatott szálaiból szövődött, arról az igazi munkáról, mely céljául minden hazafiú szempont figyelmen kívül hagyásával egyedül és kizárólag csak a fajta boldogulását tűzte ki.

Hogy ehhez minő segítséget adtak a szarvasiak és mekkorát, legközelebb fogjuk majd megírni.

(1).

Hivatalos órák
a Magyar Élet Pártja szarvasi szervezetében.

Párthelyiség:

Polgári Kör különterme.

Hivatalos órák:

Naponta 5 - 8 óráig.

Vasárnap délelőtt 10 - 12 óráig.

Vasárnap délután 2 - 9 óráig.

Vezetőségi értekezlet minden kedd és pénteken este 8 órától.

Mécs László-est az Árpádban

Az Actio Catholika kulturális szakosztálya f. évi május hó 2-án, kedden este 8 órai kezdettel nagyszabású ünnepélyt rendez az Árpád szálló dísztermében. Az estnek különös jelentőséget háránk egyik legkiválóbb papköltője Mécs Lászlónak a szereplése ad, aki saját költeményeiből fog előadni. Ez az oka annak a példátlan érdeklődésnek, mely az estet megelőző, de amely egyben a legteljesebb erkölcsi és anyagi siker előhírnöke is.

Az est részletes műsorát az alábbiakban közöljük:

1. Hiszekegy. Énekli a Szarvasi Dalkar. 2. Mécs

László száma. 3. a) Sarasate: Andaluzia Románc; b) Zsolt N.: Valse-Capricce; c) De Falla-Kreisler: Spanyol tánc. Hegedűn előadja Márffy János okl. zenetanár. Zongorán kíséri: Fábry Anikó. 4. Kárpáti: Krasznahorka büszke vára. Bárdos Lajos: felvidéki népdalok. a) Komáromi kislány; b) Ez a kislány; c) Az izsapi lányok. Énekli a Szent Cecilia Énekkar. 5. Liszt: a) Consolation; Chopin: Etudes, C-moll és Ges-dur. Zongorán előadja: Fábry Anikó okl. zenetanár. 6. Mécs László száma. 7. Huber Károly: Fohász. Énekli a Szarvasi Dalkar.

Községi iskolaszéki gyűlés

A községi iskolaszék f. hó 25-én közgyűlést tartott a község háza nagyteremében. A folyó ügyek közül részletesebben és behatóbban foglalkozott a közgyűlés annak a kérdésnek a megoldásával, miképpen lehetne megoldani azon kérdést, hogy az igazgató a városból irányítsa az iskolák és óvódák vezetését.

Ismert tény, hogy a községnek a város belterületén iskolája nincsen, hanem csak a külterületeken. Ennélfogva az igazgató-tanító, aki az óvódákat is kezeli illetve irányítja az egyik tanyai iskolának rendes tanítója. Mint-hogy ezen irányítás nem célszerű, sőt nagyon hátrányos az oktatásra, ezért a község régen kereste annak lehetőségét, miképpen tudná lehetővé tenni azt, hogy az irányítás a város belterületéről történjék. Az iskolaszék ezen okból javaslatot terjesztett elő, hogy egy községi iskolai állást szervezzen, mely állást a mindenkori községi igazgató töltené be, s így lehetővé válik annak megoldása, hogy az iskolák igazgatója bentől irányítsa és ellenőrizze az iskolák műkö-

dését. Az ügynek az elinté-zése a lehető legjobb uton halad.

Foglalkozott a közgyűlés továbbá az első kerületben özv. Moldovány Sándorné nyugdíjaztatása folytán megüresedett óvónői állás betöltésével. Az elnök bejelentette, hogy a meghirdetett állásra összesen öt pályázó nyújtotta be a kérvényét.

A pályázók kivétel nélkül jóelőmenetelről szóló bizonyítványokat nyújtottak be és valamennyien kifogástalan magaviseletűek. Két pályázónak az iratai hiányosan szereztettek fel s így azokat a közgyűlés figyelmen kívül hagyta, majd megejtette a jelentkezők közül az ajánlási sorrendet a következőkben: Tótfalusi Erikát a közgyűlés egyhangulag első helyen ajánlotta és külön kifejezte azon óhaját, hogy mindent el kell követni, hogy az állást az eddigi működése alapján ő nyerje el. Második helyre Tömöri Márta, harmadik helyre Fák Mária lett jelölve. Az egyes bizottságok jelentése után a közgyűlés véget ért.

Hirdessen lapunkban

Zöldmező

Kedves Szerkesztő Uram!

Mult levelemben arról írtam, hogy milyen gyönyörű elgondolás a 117—1938. számú M. Kir. Földművelésügyi miniszteri rendelet, mert a mezőgazdasági érdekképviseleti szervezet felépítése és életműködése modern népi alapon nyugszik. Alulról épül felfelé és egyenlő arányban van képviselve benne munkás, kisgazda, közép- és nagybirtokos. A választásra jogosultak 6 csoportra oszlanak, mégpedig: I.-ső csoport a földmunkások és azok, akiknek 3 katasztrális holdat meg nem haladó földjük van; II. csoport a 3—10 kat. holdig; III. csoport 10—30 kat. holdig; IV. csoport a 30—100 holdig; V. csoport a 100—300 holdig; VI. csoport az 500 holdat meghaladó földbirtokkal rendelkezők. Ez a 6 csoport egyenlő arányban választja meg a köz-ségi mezőgazdasági bizottság tagjait és onnan tovább a magasabb tagozatokba küldött tagokat s így a kisgazdatársadalom abszolút többséggel rendelkezik a törvényes érdekképviseleti szervezet minden tagozataiban.

Es mégis, mily mást mutat a gyakorlat, mint azt a gyönyörű elgondolás után joggal várhatnánk. Mint már írtam is Kedves Szerkesztő Uram, ez ügyben kérdést intéztem a mezőgazdasági bizottság jelenlegi és volt elnökeihez, akik mindketten nagy lelkesedéssel és ügybuzgalommal fogtak hozzá a törvényben lefektetett célkitűzések megvalósításához. A mezőgazdasági bizottság volt vezetője, aki 12 évig volt több tagozat tagja és a szarvasi mezőgazdasági bizottság elnöke azt mondta, hogy: Én is úgy kezdtem, mint a bizottság jelenlegi elnöke. Nagy lelkesedéssel és munkakedvvel fogtam hozzá, hogy a szarvasi mezőgazdasági lakosság helyzetén javíthassak. Feltártam a bajokat. Javasoltam, szorgalmaztam a közigazgatási hatóságok előtt a szükséges intézkedéseket. Eredmény 90 százalékkal egy nagy csomó elintézetlen akta lett, melynek másolatai az évek során át megtöltötték íróasztalom fiók-

jait. Az a pár százalékban itt ott elért eredmény, ha visszagondolok a sok kincselésre és szala gálásra, hát elhíhet mindenki, hogy nem volt lelkesítő hatással reám, de dolgoztam és szaporítottam az elintézetlen aktákat tovább, mert ez kötelességem volt."

A mezőgazdasági bizottság mostani elnöke, hivatkozással arra, hogy egy éves működése még nem elég idő a rendelet gyakorlati részének és kivételének kritizálására, inkább az akadályokról és azokról a hibákról beszélt, melyek kiküszöbölése életképessé és áldásossá tudná tenni a mezőgazdasági bizottságok és a magasabb tagozatok működését. De erről majd legközelebb.

Gyakorlati példának csak azt említette, hogy több mint másfél hónappal ezelőtt adott be 38 kisközaláírásával egy kérvényt, kérve a gyomai-ut egy-egy járhatatlan szakaszának kijavítását. Azóta hetente járja az illetékeseket, anélkül azonban, hogy a mai napig intézkedés történt volna ezügyben; s azok, akiket végzetük a gyomai-uton kényszerít kocsival járni még ebben a nagy szárazságban is, agyig sárba süppedve kénytelenek kivergődni a kövezetre, vagy megfordítva, a tanyára.

Zöldmezőt adjon az Istenn!

Temetések rendezését, exhumálását, halotyszállítást zárt autóval vidékről

a leggyorsabban és olcsón vállal

Szathmáry László

temetkezési vállalkozó — Szarvas, Kossuth-tér. 39

— Meghívó. A Szarvasi Gazdák és Iparosok Szövetkezete ö. f. a. 1939. május 16-án délelőtt 11 órakor Szarvason az intézet székházában megtartandó évi rendes közgyűlésére. Napirend: 1. A felszámoló jelentése az 1938. üzletéről, az 1938. évi számadások előterjesztése és megállapítása. 2. A felügyelőbizottság 1938. évi jelentése. 3. A felszámoló, valamint a felügyelőbizottság tagjai részére a felmentés megadása. 4. Esetleges indítványok. A felszámoló: Pénzügyintézet Központ. Budapest, 1939. április 24-én. Megjegyzés: Az alapszabályok 18 §-a értelmében „A közgyűlésen szavazati joggal csak azok tagok bírnak, kik a közgyűlést megelőző december 31-ig lettek a tagok sorába felvéve s üzletrészüket teljesen befizették. Az alapszabályok 19 §-a értelmében a közgyűlés határozatképessége esetén az újabb közgyűlés 1939. május 30. napján ugyanazon időpontban és helyen tartatik meg, mely esetben a közgyűlés a megjelölt számúra való tekintet nélkül fog a tárgysorozat felett jogkörén nyesen határozni. 103

Szarvas nagyközs. előjárósága. 7331—1939. ikt. szám.

Hirdetmény

Közhírré teszi az előjáróság, hogy a csecsemőgyermek hímj elleni első oltása f. évi május hó 1., 2., 3., 4., 5-én délután 1 órától 3 óráig a községháza kistanácstermében fog megtartatni.

Felhívatnak mindazon szülők, akiknek oltásra kötelezett gyermekeik vannak és idézést nem kaptak, hogy a jelzett napokon okvetlenül hozzák el gyermekeiket az oltó-bizottság elé.

A gyermekeknek az oltás alól való kivonása kihágást képez s a mulasztók ellen a hatóság a kihágási eljárás során súlyos büntetést alkalmaz.

Szarvas, 1039. április hó 22. ELŐLJÁRÓSÁG.

Zöld hitelt folyósít a Szarvasi Takarékpénztár, mint a Futura főbizományosa.

Szarvas nagyközség előjárósága.

MEGHIVÓ.

A Szarvasi Kereskedők Egyesülete május 7-én d. e. fél 11 órakor az egyesület helyiségében Árpád szálló) tartja rendes évi közgyűlést, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja

az Elnökség.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
 2. Törvényi jelentés
 3. Számvizsgálók jelentése
 4. Könyvtári jelentés.
 5. Tisztikar választása.
 6. Esetleges Indítványok
- Indítványok 8 nappal előbb írásban bejelentendők. 104

Helybeli gabonaárak

Búza	19.70 — 19.80
Tengeri (morzsolt) 14 80 — 15.70	
Árpa	15.50 — 17.60
Zab	20 — — —
Lucerna	100 — — 160 —
Tökmag	20 — — 21 —

3906/1939 ikt. szám.

HIRDETMEY

Közhírré teszi az előjáróság, hogy az ebek veszettség elleni ojtásának ideje az alábbiakban állapított meg:

Május hó	1-én	8 órakor	Halásztelek Melis-tanya.
"	2-án	8 órakor	Szarvas községháza.
"	4-én	8 órakor	Kákai Társulati tanya.
"	8-án	8 órakor	Csabai uti Hegedűs-korcsma.
"	8-án	10 órakor	Gyomai-ut melletti útkaparóház.
"	9-én	8 órakor	Községháza.
"	10-én	8 órakor	Gimnázium tanyája.
"	12-én	8 órakor	Községháza.
"	15-én	8 órakor	Endrődi-ut, érpárti korcsma.
"	15-én	10 órakor	Borgulya Pál tanyája.
"	16-án	8 órakor	Községháza.
"	17-én	8 órakor	Tóth Mátyás (volt Pribelszki) tanya.
"	17-én	9 órakor	Tóth Györgyné hosszúori tanyája.
"	17-én	10 órakor	Gsipkár-sor (Kupec-tanya).
"	22-én	8 órakor	Bérenyi-ut Linauszi György tanyája T. VII. 31 szám.

Május hó 22-én 10 órakor Örményzugi-iskola.

Figyelemzteti az előjárósági a lakosságot arra, hogy kivétel nélkül az összes 3 hónapon felüli ebek veszettség elleni ojtása a m. kir. Földművelésügyi miniszter urnak 101 380—1938 szám alatt kiadott rendelete alapján kötelező s mindazon ebek, amelyek a fenti idő alatt be nem ojtatnak, június hó folyamán hatósági kényszer útján iognak bejuttatni s ebben az esetben az ebek tulajdonosai pénzbüntetéssel fognak büntetetté.

Az ojtás költségei 1 pengő 10 fillért tesznek ki, ezt az összeget mindenki hozza magával.

Szarvas, 1939. évt április hó 20-án.

ELŐLJÁRÓSÁG.

CIPŐ elegáns, jó és olcsó

HANÓNÁL

(Hitelbank épületében)

Kész cipők nagy választékban

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szö 3 fillér, vastagabb betűvel szövedve 6 fillér. Legkisebb hirdetés díja 30 fillér.

Kifogástalan állapotban lévő hajtókocsi egy és két lóra felszerelve eladó I. kerület 81/1. szám alatt. 88

Terehalmi legeltető társulatnál több járás eladó. Érdeklődni lehet a majorba. 86

Az I. ker. 75 és a II. ker. 109. sz. beltelkes házak, valamint Örményzugban 15 és 12, Disznóhalmon 43, a békésszentandrás határban pedig 36 kishold föld, utóbbi kettő tanyával eladók. Felvilágosítással szolgál dr. Dörnyei József ügyvéd. 32

Örményzugban 15 kishold szántó akár több darabban is eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt Dr. Csicsely Mihály ügyvéd. 74

IV., 363. számú jókarban lévő ház és az endrődi kövesút mellett 4 prima hold szántó eladó. Értekezni ugyanott.

Egy jókarban lévő ház eladó. Érdeklődni lehet III. kerület Jókai Mór ucca 232. szám alatt, vagy Andermannál. 91

Zöld hitelt folyósít Szarvasi Takarékpénztár, mint a Futura főbizományosa

Mangolban 107 négyszögöl gyümölcsös eladó. Érdeklődni II. ker. 425. szám alatt. 93

Egy yorksir-keresztelésű nagy hasas koca eladó. I. ker. Tessedik u. 260. szám.

A Budapesti Nemzetközi Vásárra feláru utazáshoz kedvezményes vasuti igazolványok kaphatók Andermannal mindenféle felvilágosítással. — Budapestre való utazás kezdetét veszi április 22-én 0 órától május 8-án 12 óráig, a visszautazás április 28-án 16 órától május 14-én 24 óráig. 97

2 szoba konyhás lakást mellék-helyiségekkel keresek, Hanzó Pál cukrász. 95

2 szoba konyhás jobb lakást keresek július 1-re. Cím a kiadóban. 94

Egy német gyártmányú „Ilo” segédmotoros kerékpár eladó Megtekinthető II., kerület 61 sz. alatt. 102

Ügyes fiut kifutónak felvesz a Muller-nyomda.

Jó karban lévő 6 hengeres, 6 ülésező Magosix személyautó eladó. Érdeklődni lehet Arany J. u. 429. sz. alatt (Farkas gyógyszerár.) 108

Községhez 1 km-re a szentesi ut mellett 5 kishold szántóföld eladó. Érdeklődni Dr. Kral Pál ügyvéd irodájában. 107

Mangolzugban földházas, cementlepcsős weekend-ház csolnak használati kiadó. Cím a kiadóban. 106

III. kerület 92, számú Kőbfi-féle sarkház eladó. Érdeklődni lehet özv. dr. Dancs Szilárdnéál. II. kerület 27. szám alatt. 105

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában Szarvas, I. ker. 13.

Hat hullámhosszon közvetít 1940 március 1-től a magyar rádió

Montreuxben most volt a nemzetközi rádióértekezlet, melynek eredményeképp Magyarország hat hullámhosszot kapott és 1940 március 1-től kezdődően Budapest I. 543.5 méteres hullámhosszon adja műsorát. (eddig 449.5 m. volt.) Budapest II. új hullámhossza 280.6 m. lesz. Az északkeleti Felvidék részére két hullámhosszot jelöltek ki: Kassa hullámhossza 679 m. lesz, míg ugyanennek a vidéknek az ellátására egy másik 206 méteres hullámhossz áll rendelkezésre.

A közvetítő állomások közül egyik 219.6, a másik 208.0 méteren fog működni.

Ezek a hullámhosszok lehetővé teszik majd, hogy az ország egész területén bármilyen vevőgéppel jól lehessen a leadásokat hallgatni.

Northon kutatkap a szentandrás újtelep

Békésszentandrás újtelepi lakossága körében élénk örömet keltett a hír, hogy vármegyénk szociális érzelmű főispánja vt. dr. Ricsóy-Uhlarik Béla hathatós anyagi támogatásával, végre teljesül régi kívánságuk s egy Northon rendszerű kút furásához fognak hozzá már a legközelebbi napokban. A hosszú évek óta tartó fáradtságos küzdelem az egészséges jóivóvíz biztosítására mindenki előtt ismeretes e részen s épen azért olyan jóeső a hír, mely a kút munkálatainak megkezdését jelenti. A kút költségeit teljesen a vármegye, ill. a főispán fedezi, mely tény viszont ismételt igazolása annak, hogy ez a kormányzati rendszer tettekkkel támasztja alá szociális programját.

A Szarvasi Hitelszövetkezet, mint az O. K. H. tagja cég

6%-os kamatozási kölcsönöket folyósít

kisgazdák és mezőgazdasági munkások részére.

96

Rövidesen portát kapnak a szentandrás munkások

Hosszú évek óta vajdó probléma a szomszédos Béké-szentandrásnak az óriási lakásinség, mely derék munkásainak jó részét nem is emberhez méltó odukba kényszerítette. A felterjesztések, kérvények, panaszok végeláthatatlan sora döngötte hosszú évek óta az illetékes felsőbbégek ajtaját végleges megoldásért esdve, sajnos ezidáig a legkisebb eredmény nélkül. Örömmel adjuk tudtára az érdekelteknek a hírt, hogy hosszú várakozás, epedő vágyakozás talán most már végre teljesedésbe megy. Vasárnap u. is Békésszentandrásra járt ez ügyben az illetékes minisztérium referense dr. Mihál Béla vm. aljegyző kíséretében s helyszíni szemle útján győződött meg a szomorú állapotokról. De ezzel egyidejűleg az igénylések konkrét formában való felfektetése és azok felülbírálata is kezdetét veszi s azon a reményünknek adunk kifejezést, hogy végre meg fog oldódni a lakásválság, ism. retten fogalommal válik végre az inség lakás fogalma Békésszentandrásra is.

Nagyon boldogok lennénk, ha jövő heti lapszámbunkban már konkrét adatokkal tudnánk szolgálni, a falu lakásnélküi lakosság öröme és boldogságára.

Nagyon sok a hernyó

Az idén már harmadik esztendeje, hogy rengeteg hernyó van. A múlt évi időjárás rendkívül kedvezett a peték lerakásának s ennek következtében évtizedek óta nem volt példa, hogy olyan rengeteg hernyó lepte volna meg a fákat, mint az idén. Sok a hernyó még ott is, ahol gondosan végezték a hernyózást, mert ezt a munkát nem lehet úgy végrehajtani, hogy minden petét elpusztítsunk. A hegyközség elnöksége, ahol pedig még nem alakult meg, ott a községek előljárósa csőszök útján felhívja az érdekelt szőlő- és gyümölcs-tulajdonosok figyelmét, hogy a hernyóirtást jól felfogott érdekből sürgősen végezzék el. Permetezés az egyetlen módja most már a védekezésnek. De ne arzenes permetezőszert használjunk, mert az elpusztítja a méheket, hanem nikotint. Egy hektó vízhez 80-100 gramm nikotin kell és egy kiló káliszappan.

Az O. T. B. A. igényjogosultak figyelmébe!

Az igényjogosultak házi-orvosi ellátásával kapcsolatos körzetalakítások országos megszervezése folyamatban van. Addig is, míg a házi-orvosi ellátás községenként is megindulhat, a kórházi, vagy gyógyintézeti beutalások, műtéti segély, gyermekágyi segély, gyógyászati segéd-eszközökre, insulinellátásra, fizikális gyógy módokra és betegszállításra vonatkozó segély ügyében a lakóhelyhez legközelebb eső ellenőrző orvoshoz, vagy az OTBA gyulai kerületének főorvosához kell a tagoknak fordulniok.

A kerület ellenőrző orvosai: dr. Gotthárd János Békéscsaba, dr. Sándor Béla Orosháza, dr. Simon Béla Szarvas, dr. Somogyi Gábor Békés, dr. Tóth László Mezőberény, dr. Kürti Sándor Szeghalom, dr. Sallai László Gyoma, dr. Buda István Tótkomlós, dr. Somogyi Jenő Sarkad.

Ügyes fiut kifutónak felvesz a Müller-nyomda! MOZI

Április 29-én szombaton és április 30-án vasárnap

120-as tempó

A legjobb, legsikerültebb és legvidámabb magyar filmvígjáték. Főszerepben:

Muráti Lili, Mezey Mária, Kabos Gyula, Gárdai Lajos. Dénes György, Vizvári M.

Egészséges fa egészséges gyümölcsöt terem!

Legjobb védekezés a gyümölcsfák téli permetezésére

Shell DORMANT WASH

téli ásványolaj permetezőszer

a legjobb, legeredményesebb, legmegbízhatóbb.

Tiszta ásványolajból készült. Ölőhatását az ásványolaj adja. Használatban a legtakarékosabb, legtisztább, legkényelmesebb. Nem piszkít, nem mar, a permetezőgépet nem rontja.

Gyártja a **Shell Kőolaj r. t.**

Árusítja a szarvasi lerakot:

BUK ADOLF FIAI Szarvas, Piac tér.

Kapható minden jobb szaküzletben.

Permetezőgépek igen nagy választékban.

Lapos fenekű csónakok, guruló üléses regatták, szandolinok

készítését és javítását vállalja:

András István

asztalos, Szarvas

II. ker. 294 sz. a.

UGYANOTT 2 DARAB HASZNÁLT REGATTA ELADÓ

ÖCSÖDI HIREK

A Magyar Élet Pártjának öcsödi zászlóbontása

Vasárnap, f. hó 23-án nagy mozgolódást lehetett észrevenni községünkben. E napon délután és este történt meg a Magyar Élet Pártjának a zászlóbontása.

Délután 2 óra körül érkeztek községünkbe vitéz dr. Zerinváry Szilárd szarvasi kir. járásbíró vezetésével Chovan József csabacsüdi evangélikus lelkész, a MÉP ottani vezetője, Martinek Ferenc csabacsüdi ev. igazgató-tanító, a MÉP helyi titkára, Kéri József csabacsüdi ev. tanító és Orosz Iván a „Szarvasi Közlöny” szerkesztője, akiket Deseő Jenő öcsödi MEP elnök akadályoztatása miatt Molnár Béla községi főjegyző és Tóth Bálint főtájtár fogadtak.

A vidéki előkelőségek az összes öcsödi Köröket meglátogatták, buzdító beszédekkel mondtak s a hallgatóság mindenütt nagy szeretettel fogadta őket és nagy figyelemmel hallgatta a beszédeket.

Este a Melián-fele vendéglőben körülbelül 100 terítékes társasvacsora volt, ahol a vendégeket elsőnek Molnár Béla főjegyző üdvözölte. Az üdvözlés után

dr. vitéz Zerinváry Szilárd emelkedett szólásra s először éltette Kormányzó Urunkat, majd utána tartalmas beszédben ismertette a MÉP célkitűzéseit.

Chovan József lelkész gondolatokban gazdag beszédben ismertette mindazokat a célkitűzéseket, melyek a jövőben reánk várnak. P. Nagy Elek öcsödi ref. lelkész és Orosz Iván lapszerkesztő hazafias gondolatokról áthatót beszédei után az egybegyűlték éjféltől utáni hangulatban együtt maradtak s mintegy fogadalmat tettek önmagukban, hogy a Magyar Élet Pártjának a jövőben is harcosai lesznek.

Meg kell emlékeznünk Melián János vendéglősről és feleségéről is, akik a gondosan elkészített vacsora és kitűnő zamatu bor fel szolgálásánál rendkívül figyelmesek voltak s jó cigányzenével emelték a hangulatot.

Más alkalommal is örömmel veszünk részt a MÉP mozgalomban s szívesen keressük fel a Melián vendéglőt, melynek egyik szobájában a pártiroda is létesült.

Hogyan szavazunk titkosan?

Amidőn az országgyűlési képviselőválasztások napjai közelednek, aktuálisnak tartjuk, hogy ismer tessük olvasóinkkal, hogy a titkos választójog alapján hogyan is kell szavazatunkat leadni.

Hogy a szavazás menete meggyorsíttassék, a törvény előírja azt, hogy a községi előljáróság köteles a választást kitűző belügyminiszeri rendeletnek közzététele után nyolc nap alatt a választói névjegyzékbe felvett minden olyan választónak olyan igazolványt kézbesíteni, amelyben a választó neve, lakhelye és névjegyzékének száma is fel van tüntetve. A választás napján a választó ezzel az igazolvánnyal lép a szavazóhelyiségbe és a kül-

dötségi elnök elé áll. Miután megállapították azt, hogy egy vagy két szavazati joga van, aszerint egy vagy két szavazatilapot és borítékot kap. Az elnök előtt kell állnia egy vasádnak (urna), melyet a belügy miniszter küldött le minden községbe. Az urna egyik oldalán az asztalon lesznek elhelyezve a lajstromos szavazócédulák, a másik oldalon pedig a kerületi, illetve az egyéni szavazócédulák. Mihelyt a szavazó átvette a szavazólapokat és a borítékokat, bemegy a szavazófülkébe és ott keresztet tesz abba a kocába, akire szavazni akar. A szavazólapot ezután összehajítja és beteszi a borítékba, azt leragasztja, leragasztás után kihozza és

bedobja az elnök előtt álló urnába. Vigyázni kell arra, hogy a szavazólapokat össze ne cserélje a szavazó s minden szavazólapot az ugyanolyan színű borítékba kell betenni és leragasztani. Nagyon fontos tudni azt, hogy a szavazócédulán semmiféle változtatást nem szabad eszközölni, tehát nem szabad egyetlen nevet sem kihuzni a jelöltek közül, sem pedig új nevet beírni. Ha valaki változtatást eszközöl a jelöltek neveiben, vagy kihuz egy nevet, akkor a szavazás érvénytelenné válik.

— Országos vásár. Öcsöd községben a legközelebbi országos vásár 1939. évi május hó 10-én lesz megtartva, amelyre vészmentes helyről mindenféle állat felhajtható. A vásáron megjelenő iparosok és kereskedők kötelesek iparigazolványaikat magukkal hozni és felhívásra előmutatni. Minden darab sertésre és juhra külön marhalevél állítandó ki.

— Ismételten felhívja az előljáróság a lakosságot, hogy a hernyófészkek irtását mindenki a legpontosabban azonnal hajtsa végre, mert a mulasztók a legszigorúbb büntetésnek teszik ki magukat.

— Nagy siker az új Belvárosi Színházban. Kodolányi János: Földindulás című ormánysági színműve hatalmas sikert aratott az új, keresztény magyar kezébe került Belvárosi Színházban. Mi ennek a redkivüli sikernek a titka? Semmi más, mint az, hogy tehetséges író szól hozzánk, a színpad keretei és törvényei közt, tömören és kitűnően megépített történet formájában, amely történet maga az élet. Mégpedig a mi különleges magyar életünk. Kodolányi János munkája olyan zsufolt, úgy tele van az élet bőségeivel, hogy az első perctől kezdve varázsa alá kényszeríti az embert. Költő, író és drámaíró lép elénk egyszerre és tökéletes fegyverzetben. Alkotása mély életábrándozás s biztos kézzel megformázott mű, amelyből ellenállhatatlanul árad a sugárzó erő. Külön nagy meglepetés az új társulat produkciója. Gratulálunk neki a színháznak úgy a darabhoz, mint a szerep-

lők kiválasztásához. Páger Antal, Eszenyi Olga, Vaszary Piroksa, Mihályfy Béla játékaról csak a legnagyobb elismerés hangján irhatunk, de a többiek, Szende Mária, Boray Lajos, Egyed Lenke, Orbán Viola, Bacsányi Paula, Hojkó Ferenc, Tompa Béla is kiveszik részüket a sikerből. A tökéletesen összehajtott előadás dr. Hosszu Zoltán rendező érdeme.

Anyakönyvi hírek

Öcsödön

április 13-tól április 26-ig.

Születtek: Rónyai Antal és neje Demjén Zsuzsanna fia Kálmán, Bordács Albert és neje Kerekes Krisztina fia Ferenc, Zubor László és neje Rácz Krisztina leánya Jusztina, Deczki Sándor és neje Ottava Mária fia Gyula Sándor, Jónás Lajos és neje P. Nádudvari Julianna leánya Jusztina, Nádudvari Lajos és neje Cseri Lidia leánya Irén.

Házasságkötés nem volt.

Elhaltak: Vas István 57 éves, Kasuba Györgyné Bata Julianna 27 éves, özv. Maróthi Benjáminné Szilágyi Erzsébet 72 éves.

Hirdetmény

Értesíti az Előljáróság a lakosságot, hogy a kutyák veszettség elleni kötelező oltása az alábbi helyeken lesz megtartva:

május 1-én hétfőn a községházán;

május 3-án szerdán a volt csendőrlaktanya udvarán;

május 6-án szombaton a bűdöshalmi iskola udvarán;

május 8-án hétfőn a laposi iskola udvarán;

május 11-én csütörtökön Hegedüs Benedek horgai tanyáján;

május 13-án szombaton a veresházi népháznál;

május 15-én hétfőn özv. Tóth Lajosné járandói tanyáján.

Az oltások minden kijelölt helyen reggel 7 órakor kezdődnek. A kutyákat tulajdonosaik a kijelölt helyek közül bármelyikre elővezethetik. Az oltás díja 1 pengő 10 fillér, mely összeget az összeget az oltás helyén az oltás alkalmával kell kifizetni.

Öcsöd, 1939. április hó.

Előljáróság.